

Studia i artykuły zawarte w tej księdze zostały dedykowane Panu Profesorowi Wiesławowi Skrzydle, wybitnemu konstytucjonalistcie, który w 2009 roku obchodzi 80. rocznicę urodzin. Patrząc na Profesora i jego energię, pogodę ducha, wciąż nowe dokonania naukowe i intensywną pracę dydaktyczną, aż trudno uwierzyć, że ukończył właśnie 80 lat.

Nie można w zwięzły sposób przedstawić niezmiernie bogatego dorobku naukowego Profesora i jego zasług dla rozwoju uczelni, w których pracuje. Jest wszak autorem ponad 250. publikacji. Był promotorem 19. doktoratów z zakresu nauk prawnych, recenzentem w 61. przewodach doktorskich i 24. habilitacyjnych. Oceniał dorobek wielu uczonych w postępowaniach o nadanie tytułów profesora i doktora *honoris causa*, a także kandydatów na członków Polskiej Akademii Nauk.

Szeroki wachlarz Jego zainteresowań naukowych obejmuje nie tylko polskie prawo ustrojowe, ale także badania porównawcze i politologiczne. Główne obszary badawcze pozostające w kręgu zainteresowań Profesora W. Skrzydły to problematyka partii politycznych w ustroju państwa, zagadnienia wyborów i systemów wyborczych, nie tylko w Polsce, ale także w państwach obcych, struktura aparatu państwowego ze szczególnym uwzględnieniem Rady Ministrów i administracji rządowej oraz problematyka ustrojowa powojennej Francji.

Aktywną pracę naukową Profesor łączył zawsze z działalnością w różnych strukturach akademickich. Był między innymi: Prodziekanem Wydziału Prawa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (1964–1965), Prorektorem (1965–1972) i Rektorem tej Uczelni (1972–1981). W latach 1985–1991 Profesor W. Skrzydło kierował Stacją Naukową PAN w Paryżu, a w latach 2001–2006 był redaktorem naczelnym „Przeglądu Sejmowego”. Na przełomie lat osiem-

dziesiątych i dziewięćdziesiątych był także członkiem zarządu Międzynarodowego Towarzystwa Prawa Konstytucyjnego.

Rok 2009 to nie tylko 80. urodziny, to również 50. rocznica pracy Profesora dla regionu podkarpackiego i jego środowiska naukowego. Zasługi Pana Profesora w tej mierze są ogromne. Za wkład w rozwój naszego regionu Profesor W. Skrzydło już w latach siedemdziesiątych został wyróżniony odznaczeniem „Zasłużony dla województwa rzeszowskiego”.

W 1959 roku, tuż po obronie rozprawy doktorskiej, był jednym z pięciu wykładowców, którzy zakładali w Rzeszowie punkt konsultacyjny prowadzący studia administracyjne. W 1969 roku jako Prorektor Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej w Lublinie z właściwym sobie optymizmem, energią i zapalem tworzył Filię UMCS w Rzeszowie. Wracając do tamtych wydarzeń Profesor, jak zwykle skromnie, mówi: *„Miałem w tym jakiś udział, ale to też zasługa pierwszego Rektora UMCS, Grzegorza Leopolda Seidlera, który był wielkim miłośnikiem Rzeszowa – miasta leżącego na szlaku między Krakowem a Lwowem. To jemu trzeba oddać sprawiedliwość...”*

Czas pokazał, że była to historyczna i dalekowzrocza decyzja. Od tego momentu zaczęły się kształtować w Rzeszowie tradycje uniwersyteckie, nie tylko w zakresie nauki i dydaktyki, ale także w sferze wyjątkowych relacji pomiędzy nauczycielami akademickimi i studentami. Dorobek Filii UMCS, a zwłaszcza te właśnie tradycje uniwersyteckie tworzone przy aktywnym udziale Profesora W. Skrzydły, wiele lat później, okazały się bardzo przydatne w procesie powstawania Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Wspominając okoliczności podjęcia decyzji o utworzeniu Filii UMCS Profesor W. Skrzydło dzisiaj opowiada: *„To była sobota. Mieliśmy posiedzenie m.in. z lokalnymi władzami, na którym zapadła decyzja o powołaniu Filii. Ustaliliśmy, że na razie nie będziemy tego nagłaśniać, ale informacja o tej decyzji nyciekła i pojawiła się w telewizji. W poniedziałek byłem w Warszawie, w ministerstwie. Ochrzaniono mnie za to, że minister dowiaduje się o powołaniu Filii z... telewizji. A ja przecież z tym ‘przecież*

kiem' nie miałem nic wspólnego. Ale tak już w życiu bywa: kary i nagrody 'spadają' na niewinnych".

W czerwcu 1972 r., między innymi dzięki staraniom Profesora jako Prorektora UMCS, Filia w Rzeszowie uzyskała zgodę na prowadzenie studiów magisterskich.

Już jako Rektor Profesor W. Skrzydło z ówczesnym Ministrem Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki współtworzył w Filii UMCS studia prawnicze. Rzeszów dołączył do zaledwie kilku miast w Polsce kształcących wówczas prawników. To właśnie dzięki Jego konsekwentnemu działaniu młodzież Podkarpacia od 1980 r. może w Rzeszowie przygotowywać się do pracy w zawodach prawniczych. Właśnie autorytet Profesora i kredyt zaufania, jakim obdarzył środowisko rzeszowskich nauczycieli akademickich, pozwoliły podjąć tę tak istotną decyzję.

Kolejny raz podkarpackie środowisko naukowe doświadczyło życzliwości Pana Profesora, gdy została utworzona Wyższa Szkoła Prawa i Administracji w Przemyślu (pierwotnie pod nazwą Wyższa Szkoła Administracji i Zarządzania). Pan Profesor W. Skrzydło wspiera działania Uczelni, uczestniczy w jej życiu, prowadzi wykłady, publikuje w uczelnianym wydawnictwie.

W 2007 roku Profesor ponownie czynnie uczestniczył w tworzeniu studiów prawniczych w Rzeszowie. Wspierał wysiłki władz WSPiA przygotowujących wnioski do Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, wchodząc w skład określonego w nim minimum kadrowego dla kierunku Prawo i zgadzając się prowadzić wykłady z prawa konstytucyjnego dla słuchaczy studiów stacjonarnych.

Dzięki Profesorowi W. Skrzydłu powstał w Wyższej Szkole Prawa i Administracji silny ośrodek naukowy z zakresu prawa konstytucyjnego. Profesor w czasie swej pracy pełnił tak wiele funkcji akademickich, iż można by nimi „obdzielić” wiele bogatych życiorysów naukowych. Dlatego też Katedrą Prawa Konstytucyjnego i Stosunków Międzynarodowych WSPiA, w której obecnie pracuje, zgodnie z jego sugestią, kieruje jego uczeń prof. dr hab. Jerzy

Buczkowski. Wiesław Skrzydło był bowiem promotorem rozprawy doktorskiej oraz recenzentem rozprawy habilitacyjnej Jerzego Buczkowskiego. Teraz wspiera Katedrę i jej młodych pracowników zdobywających kolejne stopnie naukowe.

Będąc Rektorem UMCS Profesor uczestniczył wielokrotnie w inauguracjach roku akademickiego w Filii UMCS. Obecnie rokrocznie bierze udział w uroczystym rozpoczęciu nauki kolejnych roczników studentów w Rzeszowie. W 2004 roku mieliśmy ogromną przyjemność wysłuchać jego wykładu inauguracyjnego „O potrzebie zmian w konstytucji RP” wygłoszonego w auli Zamiejskiego Wydziału Prawa i Administracji WSPiA w Rzeszowie. Jak sam Profesor mówi, był to – jak do tej pory – jedyny wygłoszony przez Niego wykład inauguracyjny.

Profesor W. Skrzydło wraz z Prof. G. L. Seidlerem zapoczątkowali współpracę Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie z Uniwersytetem im. Ivana Franki we Lwowie. Zdaniem Profesora: „*Lwowska uczelnia z ogromnymi tradycjami, jako najbliższej położony uniwersytet zagraniczny, powinna być naturalnym partnerem dla szkół wyższych Lublina, Rzeszowa i Przemyśla*”. W uznaniu zasług dla rozwoju tej współpracy, w 1979 r. Profesor otrzymał tytuł doktora *honoris causa* Uniwersytetu im. Ivana Franki.

Korzystając z dorobku Profesora W. Skrzydły, w tradycję bliskich stosunków z uczonymi ze Lwowa wpisała się WSPiA. Dzięki wielkiemu autorytetowi Profesora i jego uznaniu, także w ukraińskim środowisku naukowym, możliwe było powołanie Polsko-Ukraińskiego Klubu Konstytucjonalistów. Wraz z Profesorem Wołodymyrem Szapowalem, wybitnym ukraińskim konstytucjonalistą i Przewodniczącym Centralnej Komisji Wyborczej Ukrainy, współprzewodniczy Klubowi. Nie tylko merytorycznie przygotowuje odbywające się na przemian w Polsce i na Ukrainie spotkania Klubu, ale także współredaguje materiały pokonferencyjne. Dotychczas ukazały się dwie publikacje: *O potrzebie zmian Konstytucji Polski i Ukrainy* (Przemyśl 2006) oraz *Сучасний конституціоналізм: досвід нови*

демократії (Kijów – Lwów 2008). Na spotkaniu założycielskim w Kijowie z rąk Profesora W. Skrzydły i Profesora W. Szapowała legitymację członkowską nr 1 Klubu przyjął Prezydent Ukrainy Wiktor Juszczenko.

Profesor W. Skrzydło jest wychowawcą kilku pokoleń prawników i absolwentów kierunku Administracja, w tym także na Podkarpaciu. Tylko w czasie dotychczasowej pracy w WSPiA był promotorem blisko 150. prac dyplomowych.

Wykłady i seminaria prowadzone przez Pana Profesora cieszą się niezwykle dużym zainteresowaniem. Studenci zabiegają o możliwość pracowania pod jego kierunkiem, a Profesor z niecierpliwością czeka na każde spotkanie z nimi. Wynika to z Jego zamiłowania do pracy dydaktycznej, daru przekazywania wiedzy, szczególnego talentu pedagogicznego oraz okazywanej studentom życzliwości. Sam w ten sposób o tym opowiada: – *Zawsze powtarzam studentom: wy bez mnie możecie żyć, ja bez was – nie! Student to w pewnym sensie mój partner. Podanie mu ręki przed egzaminem jest dla mnie czymś oczywistym. Życzliwość ludziom to cecha, która dominuje we wszelkich sferach aktywności Pana Profesora Wiesława Skrzydły.*

Niniejsza księga jest wyrazem szczerego uznania, podziwu oraz głębokiej sympatii dla osoby Profesora, nie tylko jej Autorów, ale także całej społeczności akademickiej Wyższej Szkoły Prawa i Administracji w Przemyślu.

Komitet Redakcyjny